

-PROJEKT-

nr. 5

Uchwała Nr...
Rady Powiatu Leskiego
z dnia.....

w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową na lata 2026 - 2030 w Powiecie Leskim”

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 3 i art. 12 pkt. 11 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1684) oraz art. 6 ust. 4 pkt. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673)

uchwała się, co następuje:

§1

Przyjmuje się „Powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2026 –2030 w Powiecie Leskim”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lesku.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sprawdzono pod względem
formalno-prawnym
RADCA PRAWNY

Ewelina Wiatr-Tokarska
Rz-1332

Uzasadnienie

Zgodnie z zapisem art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja programu programów psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

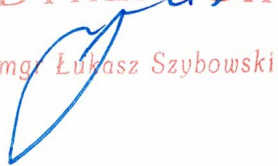
Głównym celem programu jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym jej stosowaniem oraz ochrona osób doznających przemocy domowej przed dalszym krzywdzeniem. Oczekuje się, iż realizacja Programu przyczyni się do usprawnienia systemu przeciwdziałania przemocy, ograniczenie skali problemu przemocy domowej.

Bezpośrednimi adresatami programu są osoby dorosłe stosujące przemoc domowa. Program finansowany będzie z budżetu państwa w ramach dotacji.

W związku z powyższym, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

DYREKTOR

mgr Łukasz Szybowski

Załącznik do Uchwały Nr....

Rady Powiatu Leskiego

z dnia.....

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W LESKU

***„Powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny
dla osób stosujących przemoc domową na
lata 2026 –2030 w Powiecie Leskim”***

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	3
II.	PODSTAWA PRAWNA I PROGRAMOWA	3
III.	DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE POWIATU LESKIEGO	4
IV.	ZAŁOŻENIA I CELE PROGRAMU	7
V.	ADRESACI PROGRAMU	9
VI.	REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU.....	10
VII.	WARUNKI UCZESTNICTWA	12
VIII.	SPOSÓB REALIZACJI	13
IX.	PARTNERZY PROGRAMU	15
X.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	15
XI.	MONITORING.....	16
XII.	ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU	17

I. WSTĘP

Przemoc domowa, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, a w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Jako jeden z kierunków działań przyjętych w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. z 2023 r. poz. 1232 z późn. zm.) wpisano m.in. realizowanie programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej.

Przemoc domowa jest istotnym problemem społecznym, który może dotknąć osoby ze wszystkich grup społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy też sytuacji materialnej. Wobec powyższego zachodzi konieczność podejmowania kompleksowych działań na rzecz zmniejszania zjawiska przemocy domowej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesku będzie realizować program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy domowej. Program psychologiczno – terapeutyczny stanowi uzupełnienie oferty ukierunkowanej na zmianę postaw osób stosujących przemoc domową.

II. PODSTAWA PRAWNA I PROGRAMOWA

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 .),
3. Ustawa z dnia 05 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1684).

4. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczeń o ukończeniu tych programów, a także wzoru pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach. (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1164).
5. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (t.j. Dz.U. 2023 r. poz. 1166).
6. Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. z 2023 r. poz. 1232 ze zm.)

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE POWIATU LESKIEGO.

Diagnoza stosowania przemocy w Powiecie Leskim została sporządzona na podstawie informacji i analizy danych uzyskanych od Przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu gmin Powiatu Leskiego. Zebrane dane stanowiły podstawę do poznania skali występowania zjawiska przemocy domowej oraz działań podejmowanych w ramach systemu przeciwdziałania przemocy. Należy zaznaczyć, że dane nie odzwierciedlają rzeczywistej skali zjawiska.

Dane liczbowe określające skalę zjawiska przemocy domowej, które zostały zaprezentowane odnoszą się do osób, wobec których podjęto działania na podstawie „Niebieskiej Karty”. Działania te obejmują ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli Ośrodków Pomocy Społecznej, Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, placówek oświatowych oraz ochrony zdrowia w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy domowej. Przedstawiciele w/w instytucji i służb przekazują informację o podjętych działaniach do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który do każdej prowadzonej procedury powołuje grupę diagnostyczno-pomocową zajmującą się już konkretnymi przypadkami. W skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi między innymi: kuratorzy zawodowi, psycholodzy, pedagodzy, specjaliści w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej lub też przedstawiciele innych instytucji mających informację na temat konkretnej rodziny i mogących wesprzeć ją swoją wiedzą i doświadczeniem.

Teren powiatu leskiego nie jest wolny od zjawiska przemocy domowej.

Tabela nr 1 Liczba rodzin, którym udzielono pomocy ze względu na przemoc domową w powiecie leskim przez OPS-y w latach 2023-2025

	2023 r.	2024 r.	2025 r.
GMINA LESKO	34	40	37
GMINA CISNA	1	0	3
GMINA SOLINA	7	8	6
GMINA OLSZANICA	18	9	13
GMINA BALIGRÓD	2	3	6
RAZEM	62	60	65

Źródło: dane z ośrodków pomocy społecznej

Z analizy danych zawartych w Tabeli nr 1 wynika, że w udzielona pomoc ze względu na przemoc domową w latach 2023-2025 jest porównywalna

Tabela nr 2 Liczba nowo wszczętych w danym roku procedur „Niebieska Karta”, w poszczególnych latach, z podziałem na jednostki które wszczynały procedurę NK.

	2023 r.	2024 r.	2025
Gmina Lesko			
Policja	9	11	9
Jednostka organizacyjna pomocy społecznej	5	4	7
szkoła	2	2	2
Ochrona zdrowia	0	1	0
SOW	0	1	0
Gmina Baligród:			
Policja	0	2	1

Jednostka organizacyjna pomocy społecznej	1	3	1
Szkoła	1	0	0
	Gmina Olszanica		
Policja	5	5	3
Jednostka organizacyjna pomocy społecznej	4	1	4
Szkoła	1	0	0
	Gmina Cisna		
Policja	1	0	1
Szkoła	0	0	1
	Gmina Solina		
policja	7	8	4
RAZEM	36	38	33

Źródło: dane z zespołów interdyscyplinarnych

Z analizy danych zawartych w Tabeli nr 2 wynika, że w 2023-2025 liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta” jest porównywana. Tabela pokazuje również, że najwięcej kart zakładanych jest przez Policję (2023 – 22, 2024 – 26, 2025-18) natomiast najmniej przez służbę zdrowia (2024 – 1)

Tabela nr 3 Liczba prowadzonych w danym roku procedur NK.

	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Gmina Lesko	34	40	37
Gmina Cisna	1	0	3
Gmina Solina	7	8	6
Gmina Baligród	2	6	7
Gmina Olszanica	18	9	8
RAZEM	62	63	61

Źródło: dane z zespołów interdyscyplinarnych

Tabela nr 4 Liczba zakończonych w danym roku procedur NK.

	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Gmina Lesko	11	22	12
Gmina Cisna	1	0	1
Gmina Solina	6	2	6
Gmina Baligród	1	2	5
Gmina Olszanica	16	2	7
RAZEM	35	28	31

Źródło: dane z zespołów interdyscyplinarnych

Dane zawarte w Tabelach nr 3 i nr 4 pokazują porównywalne dane na przestrzeni lat 2023-2025 prowadzonych przez zespoły interdyscyplinarne procedur „Niebieska Karta”

Tabela nr 5 Liczba zawiadomień do policji /prokuratury o możliwości występowania przemocy domowej w poszczególnych latach.

	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Gmina Lesko	16	21	24
Gmina Cisna	1	0	1
Gmina Solina	0	0	0
Gmina Baligród	0	1	0
Gmina Olszanica	6	2	3
RAZEM	23	24	28

Źródło: dane z zespołów interdyscyplinarnych

Jak widać powyżej liczba zawiadomień do prokuratury w 2025 roku wzrosła w porównaniu z rokiem 2024 i 2023.. Najwięcej zawiadomień w Powiecie Leskim, zgłosiła Gmina Lesko.

IV. ZAŁOŻENIA I CELE PROGRAMU

Program został opracowany na podstawie wytycznych do tworzenia modelowych programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową i stanowi, obok oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych, integralną część systemu przeciwdziałania przemocy domowej, jaki funkcjonuje na terenie Powiatu Leskiego. Oddziaływania psychologiczno – terapeutyczne prowadzą do utrwalenia zmiany postaw i zachowań osób stosujących przemoc domową, a w konsekwencji powstrzymania i zakończenia przemocy. Wpływają na zwiększenie

zdolności osób stosujących przemoc do samokontroli agresywnych zachowań oraz utrwalenie umiejętności komunikowania się, konstruktywnego wyrażania uczuć i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy. Realizacja programu przyczyni się również do wzmocnienia współpracy pomiędzy instytucjami niosącymi pomoc osobom stosującym przemoc.

Praca ze sprawcami przemocy opiera się na następujących założeniach:

1. Podstawą wszelkich działań wobec osób stosujących przemoc domową jest bezpieczeństwo i dobro osób dotkniętych przemocą domową.
2. Przemoc domowa jest wyuczonym zachowaniem, które przynosi zyski i straty dla sprawcy.
3. Przemoc domowa jest tolerowana i wzmacniana przez postawy i poglądy wielu ludzi, często zakorzeniona jest we wzorach postępowania przekazywanych z pokolenia na pokolenie.
4. Przemoc domowa jest szkodliwym nadużywaniem siły i władzy oraz dążeniem do kontrowania współmałżonka/i/partnera/i lub sytuacji rodzinnej.
5. Można nauczyć się nie stosowania przemocy, nigdy nie należy godzić się na przemoc i rezygnować z jej powstrzymania.
6. Stosowanie przemocy w żadnym przypadku nie może być usprawiedliwione stwierdzeniem, że było skutkiem prowokacji ze strony ofiary.
7. Stosowanie przemocy domowej jest wyborem, za który sprawca ponosi odpowiedzialność moralną i prawną.

Podstawowym założeniem programu jest przyjęcie, że przemoc to zachowanie nieakceptowane, którego nic nie usprawiedliwia.

Cel główny programu:

Celem głównym programu psychologiczno – terapeutycznego jest utrwalenie przez sprawców przemocy zmian postaw i zachowań nabytych w trakcie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych, a w konsekwencji zatrzymanie przemocy domowej.

Cel ten będzie realizowany poprzez działania prowadzące do:

- 1) rozwoju samoświadomości

- 2) nabycia umiejętności budowania celów życiowych
- 3) rozwoju umiejętności interpersonalnych
- 4) rozwoju zachowań prospołecznych
- 5) nabycia umiejętności zastępowania zachowań przemocowych zachowaniami pozbawionymi przemocy

Cele szczegółowe programu:

1. Rozpoznawanie i zmiana przekonań, postaw i rozumienia problemów życiowych u osób stosujących przemoc domową.
2. Motywowanie do zmiany zachowania poprzez analizę przyczyn postępowania i wgląd w mechanizmy zachowań.
3. Nabycie lub doskonalenie umiejętności rodzicielskich i wychowawczych opartych na wychowaniu bez przemocy.
4. Pogłębianie wiedzy na temat wpływu przemocy na relacje rodzinne.
5. Nabycie umiejętności służących rozwiązywaniu problemów i konfliktów w rodzinie.
6. Nauka umiejętności konstruktywnego przeżywania i wyrażania trudnych emocji.
7. Praca nad poczuciem własnej wartości, odkrywanie i wzmacnianie zasobów osobistych.

V. ADRESACI PROGRAMU:

Uczestnikami programu mogą być:

- osoby stosujące przemoc domową, po skierowaniu przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programie psychologiczno-terapeutycznym;
- osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, odbywające karę pozbawienia wolności w zakładach karnych albo wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w programie psychologiczno-terapeutycznym;
- osoby, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie psychologiczno-terapeutycznym.

W programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową mogą uczestniczyć osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień.

VI. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU:

1. Realizatorem programu jest Powiat Leski, w imieniu którego działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesku z siedzibą przy ul. Kazimierza Wielkiego 4.
2. Koordynatorem programu jest Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lesku lub osoba przez niego wyznaczona.

3. Miejsce realizacji:

Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie realizowany będzie w oparciu o zasoby lokalowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lesku (38-600 Lesko, ul. Kazimierza Wielkiego 4) w zakresie:

- obsługi administracyjno-finansowej,
- formalnego naboru uczestników programu.

Indywidualne i grupowe zajęcia odbywać się będą w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lesku;

Miejsce realizacji programu będzie w tym samym miejscu w którym udziela się pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej i w związku z powyższym realizator zadba o bezpieczeństwo osób doznających przemocy domowej zgodnie z § 4 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1166).

Realizator programu:

- a) rekrutuje uczestników programu,
- b) realizuje program zgodnie z założonymi celami,
- c) zapewnia obsługę finansową programu,
- d) prowadzi monitoring, ewaluację programu, sprawozdawczość,

e) wydaje zaświadczenia osobom zgłaszającym się do udziału w programie oraz osobom kończącym program,

f) pozyskuje partnerów i współpracuje z nimi w zakresie realizacji programu.

4. W celu realizacji programu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesku zatrudni na podstawie umowy zlecenia osoby prowadzące program psychologiczno-terapeutyczny.

5. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1166) program będzie prowadzony przez osoby:

1) posiadające wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika lub resocjalizacja, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, lub

2) posiadające tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia lub pedagogika lub na, uzupełnionymi studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, kierunku resocjalizacja, lub

3) będące terapeutami i psychoterapeutami,

4) posiadające udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

6. Do obowiązków osób prowadzących program psychologiczno-terapeutyczny będzie należało m.in.:

1) przeprowadzenie kwalifikacji do udziału w programie,

2) sporządzenie wstępnej diagnozy w celu wykluczenia z zajęć osób z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi, chore psychicznie, uzależnione od alkoholu lub środków psychoaktywnych, które nie odbyły podstawowego leczenia,

3) sporządzenie szczegółowego harmonogramu zajęć wraz z autorskim programem oddziaływań psychologicznych, socjalizacyjnych, ukierunkowanych na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, który zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przemocy oraz zwiększy ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie,

4) prowadzenie dokumentacji z zajęć: lista obecności, karty zajęć grupowych, karty zajęć indywidualnych itp.,

- 5) przygotowanie i podpisanie z uczestnikami kontraktu,
- 6) dokonanie oceny końcowej uczestników oraz sporządzenie po zakończeniu edycji programu sprawozdania z realizacji programu

VII. WARUNKI UCZESTNICTWA W PROGRAMIE

1. Osoba stosująca przemoc domową, po skierowaniu przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programie ma obowiązek:

1) zgłosić się do uczestnictwa w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lesku zgłoszenia są przyjmowane od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00-15.00 w pok. nr 112, dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu 134939095 .

2) dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową w terminach określonych w przepisach;

3) ukończyć program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową w terminie określonym przez podmiot realizujący program;

4) dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.

2. Pomyślna kwalifikacja uczestnika, poprzedzona wywiadem dotyczącym sytuacji rodzinnej, prawnej, zdrowotnej, zawodowej.

3. Zakwalifikowanie do programu pod warunkiem uznania przez kandydata faktu stosowania przemocy.

4. Pisemna zgoda uczestnika i zobowiązanie do przestrzegania regulaminu programu.

5. Przed przystąpieniem do programu uczestnik podpisuje kontrakt. Kontrakt określa między innymi zasady uczestnictwa w programie, nakłada obowiązek systematycznego udziału w zajęciach, określa zasady zgłaszania i usprawiedliwiania nieobecności itp.

6. Udział w co najmniej 32 godzinach zajęć grupowych i udział w dwóch indywidualnych spotkaniach (2 godziny) jest podstawą wydania zaświadczenia o ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.
7. Uczestnik może wziąć udział w kolejnej edycji programu, z własnej woli lub po uprzednim skierowaniu przez właściwe podmioty. Organizator może odmówić przyjęcia uczestnika na kolejną edycję programu ze względów organizacyjnych (zbyt liczna grupa) lub ze względów bezpieczeństwa (zachowanie zagrażające innym osobom, uniemożliwiające pracę grupy i.in.).
8. Osobę stosującą przemoc domową, u której zostało rozpoznane uzależnienie od alkoholu lub narkotyków, lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, kieruje się w pierwszej kolejności na terapię leczenia uzależnienia.
9. Uczestnictwa w programie odmawia się osobom, które zostały zdiagnozowane jako osoby chore psychicznie lub osobom z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi, w szczególności z zaburzeniami osobowości antyspołecznej oraz zaburzeniami osobowości pogranicznej, gdyż ich udział w programie mógłby tworzyć poważne szkody w realizacji zajęć.

VIII. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

1. Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową realizowany będzie w systemie otwartym w latach 2026 - 2030. Nabór do programu będzie ciągły. Partnerzy programu zostaną powiadomieni pisemnie o realizacji programu i rozpoczętym naborze.
2. Program realizowany będzie z zapewnieniem takiej liczby uczestników, która umożliwi właściwy przebieg procesu grupowego, dopuszcza się uruchomienie programu z mniejszą liczbą uczestników, bez określenia dolnego limitu.
3. Harmonogram spotkań i czas trwania zajęć w poszczególnych dniach będzie ustalony przez realizatora i przedstawiony uczestnikom programu.
4. Przerwy między kolejnymi zajęciami nie powinny być dłuższe niż jeden tydzień.
5. Wszystkie działania prowadzone w ramach programu będą dokumentowane,

w szczególności na etapach: rekrutacji, przeprowadzenia diagnozy, w trakcie realizacji zajęć indywidualnych i grupowych, podczas prowadzonego monitoringu, na etapie częściowej oraz końcowej ewaluacji programu.

6. Z każdych zajęć będzie sporządzona informacja zawierająca datę, temat spotkania, liczbę godzin, formę spotkania, zastosowane metody pracy, przebieg spotkania, podpisy osób prowadzących. Listy obecności będą zawierały listę uczestników wraz z ich podpisami oraz podpis prowadzącego.

7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową może być prowadzony z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiającej porozumiewanie się na odległość.

Planowane są następujące etapy realizacji programu:

Etap I

Kwalifikacji wstępnej do grupy otwartej dokonają osoby prowadzące program, celem uzyskania i opracowania informacji o funkcjonowaniu każdego z uczestników i jego sytuacji życiowej oraz o specyfice przemocy, której był sprawcą. Rozpoznanie indywidualnej sytuacji. Z uczestnikiem programu obowiązkowo będzie zawierany pisemny kontrakt.

Etap II

Spotkania grupowe, będą odbywać się nie rzadziej niż raz w tygodniu. Podzielone będą na bloki tematyczne i dostosowane do możliwości uczestników. Treści edukacyjne będą służyć uczestnikom programu do przeformułowania własnych przekonań i postaw, które mają wpływ na stosowanie i usprawiedliwianie przemocy. Szczegółowa zawartość merytoryczna programu zostanie przygotowana przez prowadzącego. Zajęcia grupowe prowadzone będą w formie wykładów, psychoedukacji, psychodramy, odgrywania scenek sytuacyjnych.

W trakcie realizacji programu obowiązuje następująca dokumentacja m.in.:

- kontrakt,
- listy obecności na zajęciach,
- karty diagnozy uczestnika programu,

- karty sesji indywidualnych i grupowych;
- wzory sprawozdania z prowadzonych zajęć,
- karty monitoringu,
- ankiety ewaluacyjne,
- notatki,
- wzory materiałów wykorzystywanych do realizacji programu (dokumentacja merytoryczna).

IX. PARTNERZY PROGRAMU

Założenia programowe w skutecznym osiągnięciu założonych celów i rezultatów przewidują współpracę z wieloma instytucjami i organizacjami, którymi są:

- Zespoły Interdyscyplinarne
- Ośrodki Pomocy Społecznej,
- Sąd,
- Kuratorzy zawodowi,
- Prokuratura,
- Policja,
- Organizacje pozarządowe,
- Kościoły i organizacje Kościelne,
- Rodziny uczestników programu.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową należy do zadań w zakresie administracji rządowej realizowanych przez powiat. Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia więc budżet państwa.

W związku z tym, planowanie wydatków następuje na poziomie powiatu rokrocznie a realizacja programu uzależniona jest od wysokości środków przekazanych samorządowi powiatowemu z budżetu państwa na ten cel.

XI. MONITORING

Realizacja programu jest ściśle związana z działaniami monitorująco- kontrolnymi, które stanowią część nadzoru nad jego realizacją. System monitorowania obejmuje:

- postęp względem zaplanowanych założeń, działań i rezultatów programu,
- zachowanie związane z przemocą u osób uczestniczących w programie w trakcie jego trwania oraz do 3-ch lat po jego zakończeniu.

Monitorując program będziemy szukać odpowiedzi na pytania:

- czy podejmowane działania prowadzą do osiągnięcia celu finalnego,
- czy program wymaga przeformułowania działań,
- czy adresaci programu zachowują się zgodnie z oczekiwaniami.

Celem monitoringu jest sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców i współodbiorców, którymi w tym przypadku są rodziny osób stosujących przemoc.

Do oceny skuteczności działań programowych niezbędna jest współpraca z partnerami programu, szczególnie tymi, którzy realizują programy przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy domowej.

Monitorowanie sytuacji rodzin sprawców przemocy domowej – informacje uzyskane z ośrodków pomocy społecznej właściwych ze względu na miejsce zamieszkania rodzin, czterokrotnie w ciągu roku w odstępach trzymiesięcznych, od zakończenia udziału w programie.

XII. ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU I ZAKOŃCZENIE

Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesku to ułożony w określonym czasie ciąg działań zmierzających do wybranej, specyficznej grupy odbiorców, wymagający zaangażowania środków rzeczowych, ludzkich i finansowych. Realizacja założeń programowych wiąże się nierozdzielnie z ryzykiem wystąpienia zjawisk czy działań, które mogą mieć negatywne skutki dla przebiegu całego programu lub jego poszczególnych części.

Najistotniejsze zagrożenia wiążą się z brakiem wystarczającej ilości zewnętrznych środków finansowych, od których realizacja programu jest zależna.

Ponadto zagrożeniem dla programu może być brak dostatecznego zainteresowania adresatów uczestnictwem w jego działaniach. Kluczem do sukcesu w realizacji programu będzie niewątpliwie świadomość wystąpienia ryzyka i reagowanie przez realizatorów programu na pojawiające się problemy i zagrożenia.

Ważnym ogniwem prowadzenia programu jest ścisła i umiejętna współpraca z instytucjami i organizacjami pełniącymi funkcję partnerów programu, doświadczenie realizatora a przede wszystkim kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie zespołu prowadzącego zajęcia.

Nie bez znaczenia jest rzetelna ocena bieżąca realizacji programu, a także skuteczny monitoring.

